

**RAPPORT
betreffende het
flora- en faunaonderzoek
Herenweg 117
te Alkmaar**

Datum : 25 maart 2010
Kenmerk : 0910B386/DBI/rap1.1
Auteur : dhr. S. de Klepper
Contactpersoon : dhr. D.D.C.A. Bijl

Vrijgave : dhr. C. Brouwer bba

Opdrachtgever : Van Oosten Ruimtelijke Planontwikkeling BV
: dhr. D. Overmulder
: Postbus 196
: 2100 AD Heemstede

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK

's-Gravendijkseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk

T 071 - 402 85 86
F 071 - 403 55 24

KvK 28047921

EDE

Fahrenheitstraat 1^a
Postbus 79
6710 BB Ede

T 0318 - 690 022
F 0318 - 642 294

KvK 09157054

BREDA

Tinstraat 7
Postbus 3953
4800 DZ Breda

T 076 - 548 66 20
F 076 - 514 32 62

KvK 09157054

onderdeel van de
IDDS Groep

info@idds.nl
www.idds.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1.	AANLEIDING	3
1.2.	PLANGEBIED EN HUIDIGE SITUATIE	3
1.3.	TOEKOMSTIGE SITUATIE EN PERIODE	4
1.4.	BESCHERMINGSKADER	5
2.	WERKWIJZE	8
2.1.	BRON- EN LITERATUURONDERZOEK	8
2.2.	BIOTOOPTOETS	9
3.	MOGELIJK VOORKOMENDE BESCHERMDE FLORA EN FAUNA	10
3.1.	ECOLOGISCHE STRUCTUREN	10
3.2.	BESCHERMDE SOORTEN	11
3.3.	CONFLICTEN MET DE FLORA- EN FAUNAWET (SCHADE AAN BESCHERMDE SOORTEN)	15
4.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
	LITERATUUR	19

1. INLEIDING

1.1. AANLEIDING

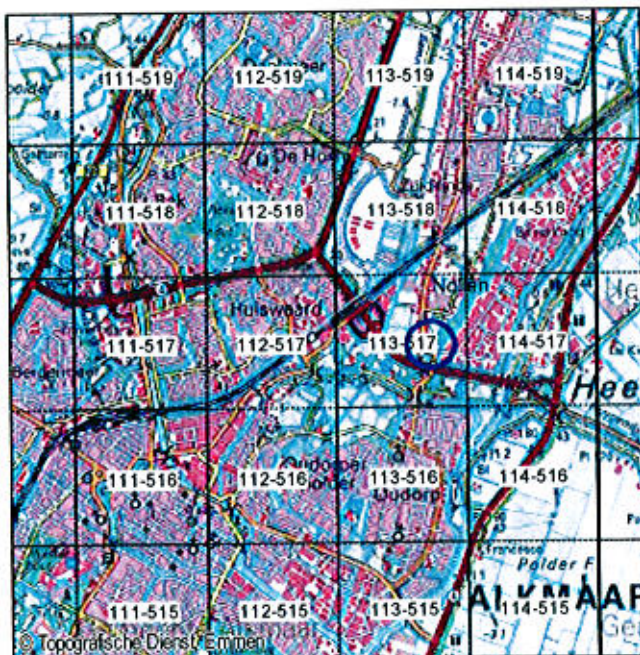
De opdrachtgever is voornemens om nieuwbouw te realiseren ter plaatse van het plangebied aan de hoek van de Herenweg en Nollenweg te Alkmaar. Omdat bij de realisatie van de toekomstige plannen werkzaamheden uitgevoerd gaan worden waar beschermde flora- en fauna mogelijk hinder of schade van ondervinden, is een flora- en faunaonderzoek noodzakelijk. De projectcoördinatie is uitgevoerd door IDDS. Het veldonderzoek (inspectie) is uitgevoerd door BTL Advies B.V.

Uitgangspunt bij dit flora- en faunaonderzoek vormt de vigerende Flora- en faunawet (25 mei 1998). In deze wet staat in artikel 1 t/m 18 beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is. Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, verplicht de Flora- en faunawet de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van bij wet beschermde soorten.

Het doel van dit flora- en faunaonderzoek is dan ook het onderzoeken en rapporteren van het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten en andere natuurwaarden in het plangebied. Van eventueel voorkomende beschermde soorten is beoordeeld of de soort of populatie door de geplande activiteiten schade ondervindt. Op basis van deze aspecten is de afweging gemaakt of het wel of niet nodig is een ontheffing aan te vragen in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75 lid 5 en lid 6, sub C.

1.2. PLANGEBIED EN HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied is gelegen in de gemeente Alkmaar, provincie Noord-Holland en bevindt zich in het uurhok 113-517. Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Alkmaar op de hoek van de Herenweg en de Nollenweg.

Ligging plangebied (blauw omcirkeld).

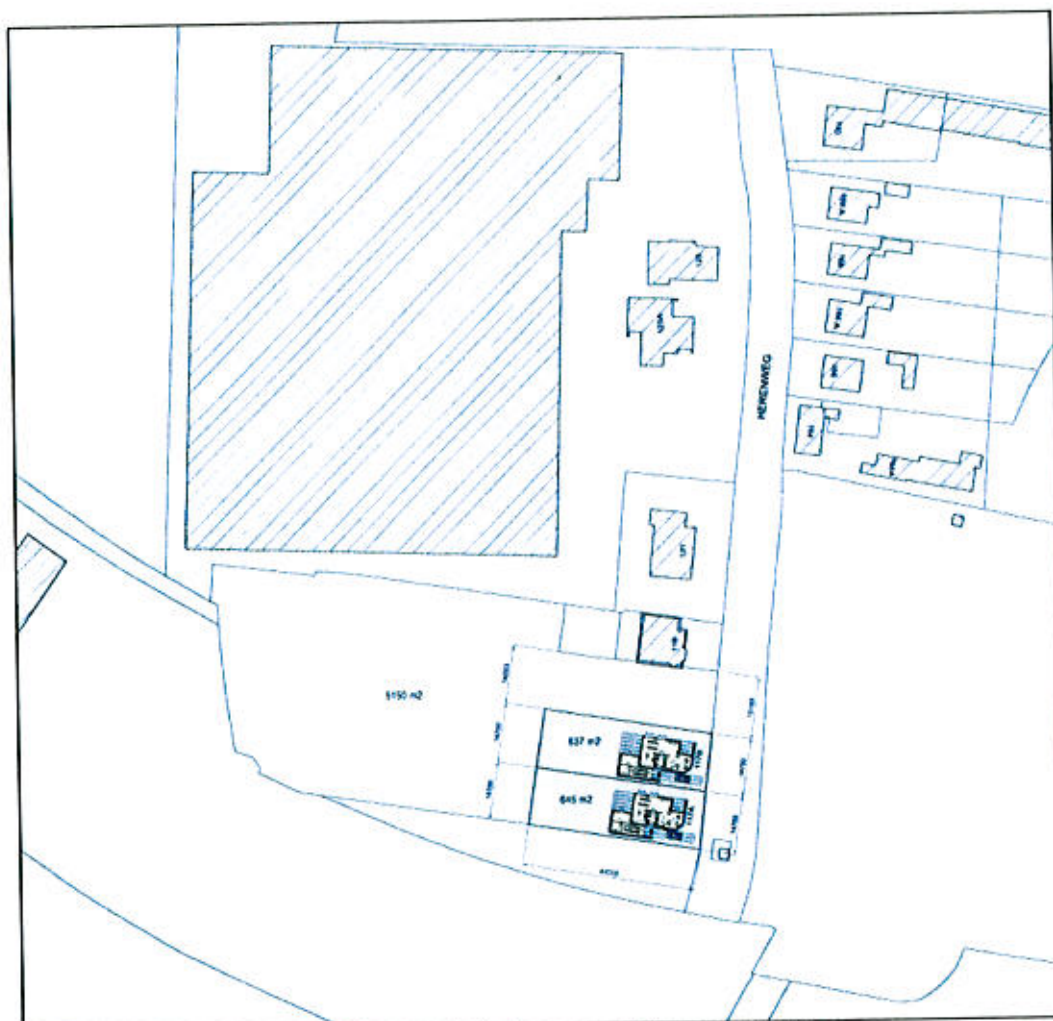
Begrenzing plangebied (rood omkaderd (Bron: google earth)).

Het plangebied bestaat momenteel uit een paardenwei met paardenstal en schuur. Aan de westzijde bevindt zich een onbewoond woonhuis en een gebouw wat de functie heeft gehad als garage c.q. schuur. De gebouwen aan de westzijde zijn omgeven door een bosachtige beplanting. Deze bosbeplanting loopt aan de zuidzijde van het plangebied door tot aan de westzijde en omrand van het plangebied.

Meer informatie over het plangebied is te vinden in paragraaf 3.1: ecologische structuren.

1.3. TOEKOMSTIGE SITUATIE EN PERIODE

De opdrachtgever is voornemens om een tweetal woonhuizen te realiseren binnen het plangebied. Hierbij zal een deel van de bosbeplanting in het plangebied worden verwijderd. Tevens zal ook het aanwezige woonhuis en de garage worden gesloopt. De periode waarin de werkzaamheden zullen plaatsvinden was ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet bekend.

*Toekomstige situatie plangebied. In het geel zijn de nieuwe woonhuizen aangegeven.
De beplanting in het lichtgrijze gebied zal worden verwijderd.*

1.4. BESCHERMINGSKADER

De bescherming van soorten en hun leefgebieden is geregeld in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en op nationaal niveau verankerd in de Flora- en faunawet en de vernieuwde Natuurbeschermingswet van 1998.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden, richt zich op de bescherming van daartoe aangewezen gebieden, het beheer en het voorkomen van bepaalde schadelijke handelingen. In deze gebieden, bestaande uit Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en Beschermde Natuurmonumenten, staat instandhouding van soorten en systemen voorop. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Beschermde Natuurmonumenten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder van de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. Er zijn 77 gebieden aangewezen als speciale beschermingszone. Deze gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het Europese initiatief van een duurzaam ecologisch netwerk van natuurgebieden in Europa. De richtlijn stelt nadere regels voor de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten. Het plangebied en de directe omgeving behoren niet tot de gebieden die in dit kader zijn aangemeld.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats en habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van de Habitatrichtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II van de Habitatrichtlijn vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten (communautair belang) die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Op dit moment staan in totaal 141 gebieden op de nominatie voor aanwijzing als Habitatrichtlijngebied. Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van een Habitatrichtlijngebied.

Flora- en faunawet

De soortenbeschermingsaspecten uit de Habitat- en Vogelrichtlijn zijn geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Uitgangspunt is het nee, tenzij beginsel.

Alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen, plantensoorten en andere diersoorten zijn bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) (Stb. 2000,523) beschermd.

In februari 2005 is de nieuwe AMvB in het Staatsblad gepubliceerd en daarmee in werking getreden. Hierin zijn onder andere een aantal algemene soorten opgenomen, die onder bepaalde voorwaarden, een vrijstelling hebben gekregen voor artikelen 8 tot en met 12. Vanaf dat moment wordt gewerkt met drie beschermingscategorieën:

- **algemene beschermde soorten:** voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze vrijgesteld van een ontheffingsaanvraag. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets);
- **overige beschermde soorten:** Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze soorten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets). Geen gedragscode betekent geen vrijstelling voor deze categorie;
- **streng beschermde soorten:** Dit zijn alle soorten van de Europese Habitatrichtlijn (bijlage IV) van de Europese Vogelrichtlijn (bijlage 1) en de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen inheemse dier- en plantensoorten. Negatieve effecten op streng beschermde soorten moeten door middel van compensatie teniet worden gedaan. Voor uitvoering van werkzaamheden die strijdig zijn met de Flora- en faunawet kan ontheffing worden aangevraagd (artikel 75, lid 5 & lid 6, sub C en artikel 2, derde lid van het Besluit vrijstelling beschermde plant- en diersoorten);

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Alle inheemse broedvogels zijn in Nederland beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen. Werkzaamheden mogen alleen worden uitgevoerd, wanneer geen in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn. Rond in gebruik zijnde nesten geldt een rustzone waarbinnen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd totdat de vogels hun nest vanzelf weer hebben verlaten, dat wil zeggen nadat het broedsel is afgerond en de jongen zijn groot gebracht. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Dit geldt voor een relatief klein aantal soorten. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat deze het nest eenmalig gebruiken, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten.

De lijst met jaarrond beschermde soorten is in augustus 2009 aangepast. Op de volgende categorieën van de vaste nesten gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats;
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop;
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing;
4. Vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen;
5. Vogels die tot deze categorie behoren zijn niet jaarrond beschermd, tenzij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Het gaat hier weliswaar om nesten van vogels die regelmatig terugkeren naar de plaats waar deze soorten het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats is verdwenen, zich elders te vestigen.

Rode Lijst soorten

Voor de soortengroepen planten, vogels, amfibieën en reptielen, zoogdieren, zoetwatervissen, dagvlinders, libellen, sprinkhanen, korstmossen en paddenstoelen zijn lijsten vastgesteld met daarop vermeld de met uitsterven bedreigde en kwetsbare soorten, de zogenaamde Rode Lijsten. Deze zijn per soortgroep gepubliceerd in de Staatscourant.

Echter, op dit moment heeft plaatsing op de Rode Lijst geen juridische beschermde status. Voor Rode Lijstsoorten geldt zodoende geen ontheffingsplicht, tenzij de Flora- en faunawet op de soort van toepassing is en zodoende de bescherming van de Flora- en faunawet geldt. In de uit te voeren werkzaamheden wordt met de algemeen geldende zorgplicht voor planten- en dieren -voor zover dat mag worden verwacht- rekening gehouden. Op iedere burger rust de zorgplicht om binnen vermogen deze soorten te beschermen en te behouden.

2. WERKWIJZE

Dit flora- en faunaonderzoek bestaat uit:

- bron- en literatuuronderzoek (2.1)
- biotooptoets (2.2)

2.1. BRON- EN LITERATUURONDERZOEK

Het bron- en literatuuronderzoek omvat een literatuur- en kaartstudie naar de actuele waarden en betekenis van het plangebied. Hierbij zijn zowel de eigen waarden van het plangebied als ook de waarden van het plangebied voor de bredere omgeving beschouwd. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van flora en fauna-atlassen. Deze atlassen geven een beeld van de verspreiding van soorten in een bepaald gebied op basis van 5 bij 5 kilometerhokken. Daarnaast is met behulp van een topografische atlas en andere bronnen een inzicht verkregen in het plangebied en de omgeving, waarna een inschatting is gemaakt welke soorten mogelijk in het plangebied voor kunnen komen. Alle beschermde soorten, die mogelijk in het plangebied kunnen voorkomen, zijn in tabellen per soortgroep opgenomen (zie hoofdstuk 3.2). Een uitzondering hierop vormen de broedvogels. Hiervan zijn alleen de jaarrond beschermde soorten opgenomen plus de vogelsoorten waarvoor inventarisatie gewenst is (categorie 5 van de vaste nesten, zie hoofdstuk 3.2 voor nadere uitleg), waaronder kolonievogels, spechten, roofvogels en uilen. Voor alle andere broedvogels geldt dat alleen in gebruik zijnde nesten zijn beschermd, voor overige activiteiten is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig. Tevens zijn ook de vogels opgenomen die tijdens de biotooptoets zijn waargenomen.

Om te komen tot een goed inzicht in de mogelijk voorkomende soorten zijn voor het onderzoek de volgende informatiebronnen geraadpleegd:

Flora- en fauna-atlassen

- Atlas van de Nederlandse broedvogels (2002);
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren (1992);
- Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997);
- Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen (1997);
- De wespen en mieren van Nederland (2004);
- Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen (2008).

Jaarverslagen

- Ravon Jaarverslag 2006 (2007);
- Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders (De vlinderstichting, 2007).

Internet

- www.waarneming.nl

2.2. BIOTOOPTOETS

Tijdens de biotooptoets, uitgevoerd op 21 oktober 2009 (weersomstandigheden: half bewolkt, droog en weinig wind), zijn de uitkomsten van het bron- en literatuuronderzoek in het veld gecontroleerd en getoetst. In het bijzonder is de mogelijkheid van het voorkomen van (streng) beschermde soorten onderzocht. Het doel van de biotooptoets is om een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. Beschermde soorten die tijdens de biotooptoets zijn aangetroffen zijn geregistreerd. Op het moment dat de biotooptoets is uitgevoerd zijn niet alle diersoorten actief. Daarom zijn de eisen die soorten en soortengroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot schuil- en verblijfplaatsen, winterverblijven en voedselgebieden, vergeleken en getoetst met de situatie in het veld.

Op die manier is ook de geschiktheid van het plangebied meegenomen voor flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen en die niet tijdens het veldwerk zijn waargenomen. Tijdens de biotooptoets is de lijst welke tijdens het bron- en literatuuronderzoek is opgesteld, gecontroleerd en bijgewerkt.

Wat betreft planten is voornamelijk gelet op de vegetatiestructuur, abiotische omstandigheden en biotopen. Voor het onderzoeken van de aanwezige fauna zijn de eventuele schuil- en verblijfplaatsen, overwinteringslocaties en foerageergebieden nader bekeken. Ook hier kan men veel afleiden uit de aanwezige vegetatiestructuren en abiotische kenmerken van de omgeving.

3. MOGELIJK VOORKOMENDE BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

3.1. ECOLOGISCHE STRUCTUREN

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Alkmaar. Voor een groot gedeelte bestaat het uit een paardenwei, die wordt begraasd door een tweetal paarden. Vanwege de begrazing door paarden is de grazige vegetatie kort. In de westzijde van het plangebied bevinden zich twee gebouwen, waaronder een onbewoond woonhuis. Aan de west- en zuidzijde wordt het plangebied omrand door een bosachtige beplanting, bestaande uit onder andere populier, ruwe berk, gewone esdoorn en vlier. De bosbodem is voor een groot deel dichtgegroeid met klimop. Aan de randen staat voornamelijk de grote brandnetel. Tevens zijn veel takkenrillen aanwezig. Aan de westzijde bestaat de boombeplanting uit een rij elzen. Aan de westzijde van de boombeplantingen (niet meer behorende tot het plangebied) is een watergang aanwezig. Aan de noordzijde wordt het plangebied direct begrenst door een perceel waarop een kassencomplex gevestigd is.

Paardenwei

Woonhuis

Garage

Bosbeplanting met watergang

Omgeving

Het plangebied bevindt zich aan de noordoostzijde van Alkmaar, ten zuidwesten van het bedrijventerrein de Beverkoog. Aan de zuidzijde van het plangebied bevindt zich de N508. Tussen de woonwijken ten westen van het plangebied en de Beverkoog bevinden zich enkele percelen bestaande uit agrarisch grondgebruik. In de directe omgeving zijn diverse lijnvormige boombeplantingen aanwezig. De bosbeplanting in het plangebied sluit aan op de bosstrook langs het Achtergeestpad, gelegen aan de westzijde van het bedrijventerrein de Beverkoog.

3.2. BESCHERMDE SOORTEN

De combinatie van het bron- en literatuuronderzoek en de biotooptoets leidt tot de onderstaande tabellen van de soortgroepen zoogdieren, vleermuizen, vogels, vissen, amfibieën en dagvlinders. Uit de soortengroepen reptielen, libellen, mieren, slakken, kreeftachtigen en tweekleppigen zijn geen beschermde exemplaren aangetroffen of te verwachten.

In de onderstaande tabellen is per soortgroep voor iedere soort aangegeven of de soort bescherming geniet en waarop deze gebaseerd is. Bescherming op basis van de Flora- en faunawet staat in de kolom flora en fauna. Hierbij is tevens aangegeven of de soort is aangemerkt als algemeen, overige of streng beschermde soort. Vermelding op de Rode Lijst is weergegeven in de kolom Rode Lijst. Bescherming op basis van de Habitat- of Vogelrichtlijn is weergegeven in de kolom habitat of vogel. In dat geval wordt vermeld of de soort is opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bijlage I van de Vogelrichtlijn. In de tabel van de vogels is tevens een kolom opgenomen waarin de beschermingscategorie staat vermeld voor jaarrond beschermde soorten. De waarnemingen van soorten die zijn opgenomen in de tabellen hebben betrekking op de gehele kilometerhokken waarin het plangebied zich bevindt. Dit betekent dat het plangebied niet altijd onderdeel vormt van het leefgebied van de in de tabel opgenomen soorten. Indien dit het geval is voor overige of streng beschermde soorten, wordt in de onderstaande tekst toegelicht waarom het niet aannemelijk is dat de betreffende soorten in het plangebied voorkomen en daarom geen schade ondervinden van de geplande werkzaamheden.

zoogdieren (excl. vleermuizen)

soort	flora en fauna	rode lijst	habitat	bron	opmerking
bosmuis	algemeen			2	
bunzing	algemeen			2	
dwergmuis	algemeen			2	
egel	algemeen			2	
haas	algemeen			2	
hermelijn	algemeen			2	
konijn	algemeen			2	
mol	algemeen			1,2	molshopen
veldmuis	algemeen			2	
waterspitsmuis	streng	x		2	
wezel	algemeen			2	
woelrat	algemeen			2	

1 Biotooptoets 21 oktober 2009

2 Atlas van de Nederlandse zoogdieren, 1992 gegevens 1988

In de literatuur zijn voor het plangebied en directe omgeving, met uitzondering van de waterspitsmuis, alleen algemeen beschermde soorten vermeld. Tijdens het veldbezoek zijn alleen molshopen waargenomen in het plangebied. De bosbeplanting is geschikt voor algemeen beschermde zoogdiersoorten als bosmuis, wezel en egel. Aanwezigheid van deze soorten is dan ook in dit gedeelte van het plangebied te verwachten.

Het habitat van de waterspitsmuis bestaat uit oppervlaktewateren als beken, sloten en plassen, met een schone waterkwaliteit en een uitgebreide water- en oeverbegroeiing. In het plangebied zelf zijn geen oppervlaktewateren aanwezig. De watergangen direct buiten het plangebied zijn niet geschikt als habitat voor de waterspitsmuis, vanwege het ontbreken van een goed ontwikkelde water- en oeverbegroeiing. Deze soort komt daarom niet voor in het plangebied. Meldingen van deze soort zijn waarschijnlijk afkomstig uit het poldergebied ten zuidwesten van Alkmaar. Er zijn geen overige of streng beschermde zoogdieren te verwachten in het plangebied.

vleermuizen

soort	flora en fauna	rode lijst	habitat	bron	opmerking
gewone baardvleermuis	streng	x	IV	2,3	
gewone dwergvleermuis	streng		IV	2,3	
gewone grootoorvleermuis	streng		IV	2	
laatvlieger	streng	x	IV	2,3	
meervleermuis	streng		II, IV	3	
rosse vleermuis	streng	x	IV	2,3	
ruige dwergvleermuis	streng		IV	3	
watervleermuis	streng		IV	3	

1 Biotooptoets 21 oktober 2009

2 Atlas van de Nederlandse zoogdieren, 1992, gegevens 1988

3 Atlas van de Nederlandse vleermuizen, 1997

In de literatuur worden voor het plangebied en omgeving een achttal vleermuissoorten gemeld. Alle soorten vleermuizen zijn streng beschermd volgens de Flora- en faunawet. Tijdens de biotooptoets zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen waargenomen. Vermeld dient te worden dat de biotooptoets overdag heeft plaatsgevonden. Op dit moment van de dag zijn vleermuizen inactief. Afhankelijk per soort maken vleermuizen gebruik van openingen in (oudere) gebouwen en bomen om deze te gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats.

Soorten als de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn karakteristieke gebouwbewonende soorten die in het stedelijke gebied voorkomen. Hierbij worden vaak gebouwen gebruikt met o.a. dakpannen en spouwmuren. De twee gebouwen in de westzijde van het plangebied zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De dakpannen sluiten goed op elkaar aan en de aan de zijkant is de rand met houtbeschoot afgewerkt. Op één plek is een gat gevonden tussen het beschoot en de muur, vanwege een ontbrekend gedeelte van een baksteen. Via dit gat kunnen vleermuizen de spouw bereiken. Aan de voet van de schoorsteen is de afdichting niet goed aangesloten, waardoor een spleet is ontstaan. Mogelijk biedt dit een toegang voor vleermuizen. De onderkant van de nok is aan de bovenzijde dichtgegroeid met mos, waardoor dit gedeelte niet toegankelijk is. Bij de garage is dit niet het geval. Hier kunnen vleermuizen het gebouw via de nok binnen komen. Tevens is bij de garage geen houtbeschoot aanwezig. In deze gebouwen kunnen mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn. Tijdens de biotooptoets was het niet mogelijk om dit met zekerheid aan te tonen, dan wel uit te sluiten. De gebouwen in de paardenwei (de stal en de schuur) zijn niet geschikt voor vleermuizen. Hierin zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen.

Soorten als de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis zijn typische boombewonende soorten. Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen bestaan uit openingen als holtes en spleten. Elke boom in het plangebied is afzonderlijk bekeken, hierin zijn dergelijke openingen niet gevonden. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn niet te verwachten in het plangebied. In de directe omgeving zijn meerdere bosbeplantingen aanwezig. Mogelijk hebben meldingen van deze soorten betrekking op deze locaties.

Om te migreren zijn vleermuizen afhankelijk van lijnvormige elementen in het landschap. De aanwezige beplanting maakt onderdeel uit van de boombeplantingen langs de N508 en de bosstrook langs het Achtergeestpad. In het geheel gezien is het mogelijk dat de beplanting langs de N508 en langs het Achtergeestpad een van belang zijnde structurele verbinding vormen voor vleermuizen, bijvoorbeeld in de zin van verblijfplaats naar foerageergebied. In het geval de beplanting in het plangebied wordt verwijderd, blijft deze verbinding behouden. Het is waarschijnlijk dat de aanwezige bosbeplanting in het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van vleermuizen. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende beplantingen aanwezig die kunnen dienen als alternatieve foerageergebieden.

vogels

soort	flora en fauna	rode lijst	vogel	bron	categorie	opmerking
blauwe reiger	overige			2	5	
boerenzwaluw	overige			2	5	
boomkruiper	overige	x	x	2	5	
boomvalk	overige	x		2,3	4	
bosuil	overige			2	5	
buizerd	overige			2	4	
ekster	overige			2	5	
gierzwaluw	overige			2	2	
grijsvliegenvanger	overige	x		2	5	
groene specht	overige	x		2	5	
grote bonte specht	overige	x	x	1,2	5	
houtduif	overige			1	-	
huiszwaluw	overige	x	x	2	5	
ijsvogel	overige		x	2	5	
koolmees	overige			2	5	
pimpelmees	overige			1,2	5	
sperwer	overige			2	4	
spreeuw	overige	x		2	5	
steenuil	overige			2	1	
ransuil	overige		x	2	4	
torenvalk	overige		x	2	5	
vink	overige			1	-	
winterkoning	overige			1	-	
zwarte kraai	overige			1,2	5	
Zwarte roodstaart	overige			2	5	

- 1 Biotootoets 21 oktober 2009
- 2 Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 - 2000
- 3 www.waarneming.nl

Uit categorie 1 en 3 zijn geen vogelsoorten aanwezig of te verwachten in het plangebied. De gierzwaluw is een soort die behoort tot categorie 2. Gierzwaluwen komen in heel Nederland voor, op plaatsen waar bebouwing is. De gebouwen in het plangebied zijn voor gierzwaluwen niet geschikt. In de meeste gevallen maken gierzwaluwen gebruik van de nok om onder het dak een nest te bouwen. In het onbewoonde woonhuis is dit niet mogelijk vanwege het houten dakbeschot en doordat de openingen aan de zijkant van de nok zijn dichtgegroeid met mos. Bij de garage zijn wel openingen aanwezig. Omdat gierzwaluwen niet kunnen lopen is het van belang dat de dieren vanuit de lucht hun verblijfplaats in kunnen vliegen. Doordat de gebouwen omgeven zijn door beplanting, is dit niet mogelijk vanwege ruimte gebrek. Verblijfplaatsen van gierzwaluwen zijn in de aanwezige gebouwen niet aanwezig.

Uit de bron- en literatuurstudie blijkt dat uit de categorie 4 een aantal soorten voorkomen. Van de sperwer en de buizerd is in de bosbeplanting geen nest gevonden. Deze soorten komen in het plangebied niet voor als broedvogel. Zowel de boomvalk als de ransuil maken gebruik van verlaten kraaiennesten om te broeden. Tijdens de biotootoets is een kraaiennest waargenomen. In dezelfde beplanting is ook een jonge (uitgevlogen) kraai waargenomen en een oudervogel. Ondanks het al ontwikkelde verenkleed, was deze jonge vogel nog niet geheel vliegvlug. Deze waarneming duidt erop dat het waargenomen nest nog in gebruik is door de zwarte kraai.

Vogels die behoren tot de categorie 5 en tijdens de biotootoets zijn waargenomen zijn grote bonte specht, pimpelmees en zwarte kraai. Soorten die zijn te verwachten als broedvogel in het plangebied en tijdens de biotootoets niet zijn waargenomen, zijn grijsvliegenvanger en boomkruiper. Andere soorten die behoren tot deze categorie zijn niet waargenomen (inclusief nesten van deze soorten) of te verwachten als broedvogel in het plangebied. Zowel de grote bonte specht als de pimpelmees zijn holenbroeders. Tijdens de biotootoets zijn geen spechtenholtes of geschikte holtes voor pimpel- en koolmees aangetroffen. De waarnemingen van de grote bonte specht en de pimpelmees hebben betrekking op foeragerende vogels. In de directe omgeving zijn meerdere boombeplantingen aanwezig.

Het is goed mogelijk dat deze soorten daar als broedvogel voorkomen. De grauwe vliegenvanger is een soort die ook een nest buiten een holte kan bouwen. Vanwege de periode in het jaar (oktober) was het niet mogelijk om tijdens de biotooptoets het voorkomen van de grauwe vliegenvanger aan te tonen, dan wel uit te sluiten. In de directe omgeving zijn in elk geval voldoende alternatieve broedgelegenheden aanwezig in de vorm van boombeplantingen. Het plangebied maakt voor geen van de voorkomende of te verwachten soorten een essentieel onderdeel uit van het leefgebied. Het voortbestaan van deze soorten binnen het plangebied en de directe omgeving komt door de werkzaamheden niet in gevaar.

vissen

soort	flora en fauna	rode lijst	habitat	bron	opmerking
bittervoorn	streng	x	IV	2,3	
kleine modderkruiper	overige		II	2,3	
rivierdonderpad	overige		II	2	

1 Biotooptoets 15 juli 2009

2 Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen (1997)

3 Ravon jaarverslag 2006 (2007)

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Om deze reden is het voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied uit te sluiten. Aan de wegzijde van de boombeplantingen is wel een watergang aanwezig. Vanwege de slechte waterkwaliteit en het ontbreken van uitgebreide water- en oevervegetatie zijn hierin geen beschermde vissoorten te verwachten.

amfibieën

soort	flora en fauna	rode lijst	habitat	bron	opmerking
bruine kikker	algemeen			2	
gewone pad	algemeen			2	
kleine watersalamander	algemeen			2	
middelste groene kikker	algemeen			2	
meerkikker	algemeen			2	
rugstreeppad	streng		IV	2	

1 Biotooptoets 21 oktober 2009

2 Ravon jaarverslag 2006 (2007)

Uit het bron- en literatuuronderzoek blijkt dat een aantal amfibieën voorkomen in het kilometerhok waarin ook het plangebied gelegen is, waaronder één streng beschermde soort. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig in de vorm van sloten, vijvers, etc. Hiermee is het voorkomen van geschikt voortplantingswater in het plangebied uit te sluiten. Wel is een watergang aanwezig aan de wegzijde van de boombeplanting. Hierin kunnen algemeen beschermde soorten voorkomen als de bruine kikker en de gewone pad. Indien dit het geval is, zullen deze soorten ook gebruik maken van de aanwezige bosbeplanting in het plangebied als landhabitat.

De streng beschermde rugstreeppad is een typische pionierssoort die voorkomt op kale terreinen, als bouwterreinen, duinen, open heidegebieden en akkers. Een dergelijk biotoop is niet aanwezig in het plangebied. Hiermee is het voorkomen van deze soort in het plangebied ook uit te sluiten. Waarnemingen van deze soort hebben waarschijnlijk betrekking op het poldergebied rondom Alkmaar.

dagvlinders

soort	flora en fauna	rode lijst	habitat	bron	opmerking
rouwmantel	streng	x		2	

1 Biotooploets 21 oktober 2009

2 Waarnemingenverslag 2007, De Vlinderstichting (2007)

Van de beschermde vlindersoorten wordt alleen melding gemaakt van de rouwmantel. De rouwmantel is een soort die in Nederland is uitgestorven als standvlinder. Wel worden onregelmatig in Nederland zwervende dieren waargenomen. Heel af en toe kunnen zelfs influxjaren voorkomen, waarbij vele langstrekkende rouwmantels gezien kunnen worden. De waarneming van de rouwmantel heeft dan ook betrekking op een zwervend of langstrekkend dier.

3.3. CONFLICTEN MET DE FLORA- EN FAUNAWET (SCHADE AAN BESCHERMDE SOORTEN)

Uitvoering van de geplande activiteiten in het plangebied brengt de populaties van beschermde soorten in gevaar. Een aanvullend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet is nodig. De soortengroepen zoogdieren, vleermuizen, vogels en amfibieën ondervinden mogelijk hinder van de activiteiten die gaan plaatsvinden.

zoogdieren

De conflicten met de Flora- en faunawet treden op voor de kleine zoogdieren als muizen en marterachtigen. Voor de streng beschermde soort de waterspitsmuis is het plangebied niet geschikt als leefgebied. Voor de zoogdieren, met uitzondering van vleermuizen, die mogelijk schade ondervinden van de werkzaamheden, geldt dat het alleen algemeen beschermde soorten betreft, waarvoor geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.

vleermuizen

In het plangebied en omgeving komen waarschijnlijk soorten voor als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Verblijfplaatsen van deze gebouwbewonende soorten zijn mogelijk aanwezig in de twee gebouwen (woonhuis en garage) in de westzijde van het plangebied. In het geval verblijfplaatsen aanwezig zijn, zullen deze soorten schade ondervinden van de geplande werkzaamheden en is een ontheffing nodig. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen met zekerheid te bevestigen of uit te sluiten, is een aanvullend onderzoek nodig in het geval deze twee gebouwen worden gesloopt.

De beplanting in het plangebied en omgeving kunnen als geheel onderdeel uit maken van een structureel belangrijke migratieroute. Indien de bomen in het plangebied worden verwijderd heeft dit geen negatief effect op het migreren van vleermuizen, omdat een eventueel aanwezige migratieroute toch behouden blijft door de overblijvende beplanting in de omgeving van het plangebied. Om deze reden is een ontheffing niet nodig.

vogels

In het plangebied komen verschillende soorten vogels voor. Voor vogels geldt dat in gebruikzijnde nesten altijd beschermd zijn. In het plangebied zijn broedvogels aanwezig en te verwachten die tot categorie 5 van de vaste nesten behoren. Nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd. Deze soorten verdienen wel extra aandacht. In het geval zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, zijn nesten van deze soorten wel jaarrond beschermd. Het aanwezige nest van de zwarte kraai zal tijdens de werkzaamheden niet meer in gebruik zijn en er zijn voldoende broed alternatieven in de omgeving van het plangebied aanwezig. De werkzaamheden, met betrekking tot het kraaiennest, leveren daarom geen conflicten op met de Flora- en faunawet. In de bomen zijn geen holtes aangetroffen die geschikt zijn voor de grote bonte specht en pimpel- of koolmees. Wel maken deze soorten gebruik van de beplanting om te foerageren. De grauwe vliegenvanger kan mogelijk als broedvogel voorkomen in de aanwezige beplanting. Voor deze soort geldt dat in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn. Uit categorie 1 en 3 van de vaste nesten zijn geen vogelsoorten aanwezig of te verwachten in het plangebied. Voor de tot categorie 2 behorende gierwaluw zijn de gebouwen in het plangebied niet geschikt. Ook soorten uit categorie 4 komen niet binnen het plangebied voor als broedvogel. Voor de jaarrond beschermde soorten (categorie 1 tot en met 4 van de vaste nesten) en soorten genoemd in categorie 5 van de vaste nesten is daarom voor het plangebied geen ontheffing nodig.

amfibieën

De watergang buiten het plangebied is mogelijk geschikt voor algemeen beschermde amfibiesoorten als de bruine kikker en de gewone pad. Indien deze soorten in het water voorkomen, is het mogelijk dat de bosbeplanting onderdeel uitmaakt van het landhabitat van deze soorten. Voor amfibieën geldt dat het alleen algemeen beschermde soorten betreft, waarvoor geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.

overige soortgroepen

Uit de soortengroepen vissen, reptielen, dagvlinders, libellen, mieren, slakken, kreeftachtigen en tweekleppigen zijn geen algemene, overige of streng beschermde soorten in het plangebied aangetroffen of te verwachten. Uit deze soortengroepen zullen dan ook geen soorten schade ondervinden van de activiteiten die uitgevoerd gaan worden ten behoeve van de realisatie van de plannen.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In het plangebied zijn soorten aanwezig of te verwachten, die in de Flora- en faunawet zijn aangemerkt als overige en streng beschermde inheemse soort en door de ingreep mogelijk schade ondervinden. Aanvullend onderzoek naar de soortgroep vleermuizen is in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

Onderstaand worden nogmaals per soortgroep de belangrijkste conclusies genoemd. Daarnaast zijn aanbevelingen opgenomen waaraan de werkzaamheden moeten voldoen om schade aan mogelijk aanwezige beschermde soorten te voorkomen.

zoogdieren

In het plangebied komen alleen algemeen beschermde soorten voor als muizen en marterachtigen. Tijdens het veldbezoek alleen molshopen waargenomen. Voor deze soorten zal voldoende beschikbare leefruimte overblijven na de uitvoer van de geplande activiteiten. Voor de overige beschermde soort de waterspitsmuis is het plangebied niet geschikt als habitat. Voor algemeen beschermde soorten geldt dat geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Daarbuiten geldt voor alle soorten altijd de zorgplicht. Aanbevolen wordt om rekening te houden met de werkrichting van de rooiwerkzaamheden. Door van west naar oost te werken worden de eventueel aanwezige zoogdieren verdreven naar het bosgebied ten oosten van het plangebied. Hier kunnen individuen van deze soortgroep schuilmogelijkheden vinden. Ten westen van het plangebied is alleen open grasland aanwezig. Deze werkzaamheden kunnen het best na het broedseizoen plaats vinden (na juli), maar wel voor november (winterrust zoogdieren) of voor het broedseizoen (na januari, voor maart) afhankelijk van de weersomstandigheden.

vleermuizen

Afhankelijk per soort maken vleermuizen gebruik van gebouwen en bomen als vaste rust- en verblijfplaats. Vanwege toegangsmogelijkheden voor vleermuizen in de twee gebouwen (woonhuis en garage) in de westzijde van het plangebied, kunnen hierin mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Tijdens de biotooptoets was het niet mogelijk om de aan- of afwezigheid van eventuele verblijfplaatsen te bevestigen of uit te sluiten. In het geval verblijfplaatsen aanwezig zijn en deze gebouwen worden gesloopt, zullen deze soorten schade ondervinden van de geplande werkzaamheden. In dat geval is dan een aanvullend onderzoek nodig.

Vanwege het ontbreken van holtes en andere openingen in de aanwezige bomen zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten in het plangebied uit te sluiten.

vogels

Tijdens de biotooptoets zijn verschillende soorten vogels waargenomen als koolmees, grote bonte specht en houtduif. Voor de meeste vogels geldt dat alleen in gebruikzijnde nesten zijn beschermd. Het aanwezige nest van de zwarte kraai zal tijdens de werkzaamheden niet meer in gebruik zijn en er zijn voldoende broed alternatieven in de omgeving van het plangebied aanwezig. De werkzaamheden, met betrekking tot het kraaiennest, leveren daarom geen conflicten op met de Flora- en faunawet. Tijdens de biotooptoets is geen nestindicerend gedrag van andere broedende vogels waargenomen. Voor vogels wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen te werken, dat wil zeggen voor maart en na juli. Het broedseizoen is slechts een richtlijn. Mocht tijdens de werkzaamheden toch een in gebruik zijnd nest worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden gestopt tot het moment dat het nest weer is verlaten.

amfibieën

In het plangebied en de directe omgeving komen mogelijk algemeen beschermde amfibieën voor. Hierbij kan de bosbeplanting in het plangebied onderdeel uit maken als landhabitat voor bijvoorbeeld de bruine kikker. Voor algemeen beschermde soorten geldt dat geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. In het kader van de zorgplicht is het ook hier van belang om net als voor de zoogdieren de werkrichting van west naar oost aan te houden. Deze werkzaamheden kunnen het best na het broedseizoen plaats vinden (na juli), maar wel voor november (winterrust amfibieën) of voor het broedseizoen (na januari, voor maart) afhankelijk van de weersomstandigheden.

LITERATUUR

Atlas van de Nederlandse broedvogels, Nederlandse Fauna 5, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2002.

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997

Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht, 1992

Bekendmaking lijsten beschermde inheemse soorten, nummer 201, 13 november 2001

Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet, Stb. 2000, 523

Besluit vrijstelling beschermde dier en plantensoorten, Stb. 2000-525, Stb. 2001,499

Besluit Rode lijsten flora en fauna, Stb. 11 november 2004, 218.

De actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen, Brachytron jaargang 11 (2), Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Stichting EIS en De Vlinderstichting, augustus 2008.

De wespen en mieren van Nederland, Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2004.

Flora- en faunawet, wetnummer 402, staatsblad, 1998

Flora- en faunawet, wetnummer 656, staatsblad, 2001

Beschermde soorten: bijlage I en II van de Flora- en faunawet (Stb. 1998,402).

Habitatrichtlijn, (Richtlijn 92/43/EEG).

Natuurbeschermingswet, wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen, Stb. 2005, 195.

Ravon jaarverslag 2006, RAVON Tijdschrift 24 jaargang 9 nummer 3, december 2007.

Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG).

Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders, De Vlinderstichting.

Internet
www.waarneming.nl